

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323200560
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323200560.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: D. E., nar. XX.XX.XXXX, F. G. G. XX a B. A., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom D. H. I. XX/XX, J., na návrh matky, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. B., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 70,- eur na sumu 95,- eur mesačne a na výživu mal. C., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 50,- eur na sumu 75,- eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc dňom 09.02.2023.

II. Zaostalé výživné za obdobie od 09.02.2023 do 05.09.2023 pre mal. B. vo výške 166,91 eur a pre mal. C. vo výške 167,11 eur je otec p o v i n n ý zaplatiť do 90-tich dní odo-dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 10.06.2022 č. k. 11P/14/2022-89.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom, súdu doručeným dňa 09.02.2023 domáhala zvýšenia výživného zo strany otca na maloleté deti. Poukázala na to, že už v r. 2022 podala návrh na zvýšenie výživného, ktorý z dôvodu nezamestnanosti otca vzala späť. Uviedla, že otec o svoje deti nemá záujem. Obe deti už navštevujú materskú školu. Sama poberá len rodinné prídavky, nakoľko má rizikové tehotenstvo, nehľadá si prácu. Na pojednávaní poukázala na to, že vidí na sociálnych sieťach, že otec s priateľkou chodia po výletoch. Pokiaľ by nemal peniaze, nemohli byť denne byť na kúpalisku. Vie od matky otca, že mu občas pošle peniaze, keďže

kontrolovala, či jej otec uhradil výživné. Medzičasom sa jej narodilo ďalšie dieťa, teda už poberá rodičovský príspevok. Žije u svojej matky, ktorej na domácnosť neprispieva. Finančne jej vypomáha priateľ, ktorý pracuje v zahraničí. V záverečnom vyjadrení poukázala na to, že matka otcovi posielala peniaze na výživné len od začatia tohto konania, predtým otec výživné uhrádzal sám. Výšku výživného ponechala na úvahe súdu.

2. Otec nesúhlasil so zvýšením výživného z dôvodu svojej nezamestnanosti. Bol zamestnaný v COOP Jednota. Po skúšobnej dobe prišiel o zamestnanie. Síce v marci 2023 uzatvoril dohodu o vykonaní práce so spoločnosťou JG – STAVING PLUS, s. r. o., ale tu pracoval len raz za mesiac a dostal 30,- eur.

Vie preukázať, že si hľadá zamestnanie, posiela životopisy. S družkou, ktorá teraz tiež nepracuje a jej dieťaťom bývajú v podnájme v rodinnom dome. Nájomné neplatia, nakoľko sa jedná o starší rodinný dom a s vlastníčkou sa dohodli, že nemusia platiť nájomné, ak niečo opraví. Materiál zabezpečí vlastníčka a on len vykoná prácu. Výživné uhrádza z financií, ktoré mu každý mesiac poštovou poukážkou posielajú rodičia. Na ostatné výdavky, napr. stravu, ošatenie, prispievajú rodičia priateľky. Keďže má viacero exekúcií, nemá vedený žiaden účet. Keďže nepracuje, neuhrádza si žiadne dlhy. Tieto mu boli naposledy strhávané keď pracoval v Coop Jednote. Sice je vyučený stolár, ale v tomto odbore nikdy nepracoval. Väčšinou pracoval ako predavač. Zvýšené výživné by nemal z čoho platiť. Na pojednávaní dňa 05.09.2023 rozhodol súd v neprítomnosti otca, ktorý neúčast' ospravedlnil, nepožiadala o odročenie pojednávania.

3. Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť výživné pre mal. B. na sumu 100,- eur a mal. C. na sumu 80,- eur mesačne. Má za to, že návrh na zvýšenie výživného je dôvodný, keď došlo k zmene pomerov na strane mal. detí aj matky. Otec nijakým spôsobom nepreukázal, že by sa chcel zamestnať, zvýšiť si štandard, ktorý by kopírovali aj deti. Otec nemá ani zvýšené náklady so stretávaním sa s deťmi a ako druhý rodič by sa mal takisto na výžive mal. detí podieľať.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Vyživovacia povinnosť otca k mal. deťom bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 10.06.2022 č. k. 11P/14/2022-89, ktorým súd schválil dohodu rodičov o znížení výživného zo strany otca zo sumy 90,- eur na 70,- eur pre mal. B. a sumy 70,- eur na sumu 50,- eur pre mal. C.. V tom čase matka bývala v domácnosti svojej matky, ktorej na výdavky neprispievala, prispievala na stravu. Poberala rodičovský príspevok vo výške 280,- eur a rodinné prídavky 51,76 eur mesačne. Otec bol nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Žiaden príjem nemal (do apríla 2022 poberal podporu v nezamestnanosti vo výške 389,59 eur mesačne). Býval v podnájme, pričom na nájomnom sa podieľal s priateľkou. Výška nájomného vrátane energií predstavovala 250,- eur, internet 10,- eur. Tiež mal uhrádzať úverové splátky v celkovej výške 306,- eur mesačne, ktoré nesplácal. Výživné mu bolo strhávané exekučne. Priateľka otca bola nezamestnaná. Rodičia nemali inú vyživovaciu povinnosť, boli nemajetní. Mal. B. navštevoval materskú školu, kde poplatok za stravu predstavoval 7-15 eur mesačne, školné 8,- eur a triedny fond 15,- eur ročne. Bol sledovaný u alergológa (astma). Pravidelne užíval sprej, mesačný doplatok bol 7,- eur. Mal. C. bol v celodennej starostlivosti matky. Bol plienkovaný, pričom s tým súvisiace náklady predstavovali 24,- eur mesačne. Bol zdravý. Deti osobitné záujmy nemali. Rodičia inú vyživovaciu povinnosť nemali.

4.1. V čase začatia konania matka poberala len rodinné prídavky vo výške 120,- eur mesačne. Od mája 2023 poberá rodičovský príspevok vo výške 301,- eur a naďalej rodinné

prídavky v nezmenenej výške. Pribudla jej vyživovacia povinnosť k mal. K., nar. XX.XX.XXXX (na toto dieťa poberá rodinné prídavky jeho otec zo zahraničia). Matka s mal. deťmi naďalej býva so svojou matkou, ktorej na náklady s energiami neprispieva. Jej priateľ je zárobkovo činný, SZČO s príjmom podľa udania matky okolo 3.000 - 3.500,- eur mesačne. V čase začatia konania bol otec zamestnaný v Coop Jednota Žarnovica, kde pracoval od 07.12.2022 do 06.03.2023. Za celé odpracované mesiace (január, február) dosiahol priemerný čistý mesačný príjem 728,22 eur. Pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe zo strany zamestnávateľa. V období od 21.03. do 24.04.2023 mal uzatvorenú dohodu o vykonaní práce, kde vymeriavací základ predstavoval 40,23 eur mesačne. Nie je evidovaný na príslušnom úrade práce v evidencii nezamestnaných, nepoberá dávky v hmotnej núdzi. Naďalej žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá je tiež nezamestnaná a s jej maloletým dieťaťom. Bývajú v totožnom rodinnom dome ako v čase ostatného rozhodovania, pričom podľa vyjadrenia otca žiadne nájomné nehradí. Otec predložil poštové poukážky, z ktorých vyplýva, že mu jeho matka zaslala v r. 2023 40,- eur v mesiaci január, 150,- eur v mesiaci február, 140,- eur v marci, 300,- eur v máji, 180,- eur v júni. Obe mal. deti navštevujú materskú školu. Denný poplatok pre jedného za stravu predstavuje 1,90 eur, t. j. okolo 41,80 eur mesačne. Mal. C. sa uhrádza tiež školné mesačne 8,- eur. Ročný poplatok zo ZRPŠ na jedno dieťa je 20,- eur a triedneho fondu 20,- eur. Mal. B. naďalej trpí astmou. V súčasnosti matka za lieky dopláca okolo 1,80 eur za dva mesiace. Mal. C. je zdravý. Deti osobitné záujmy nemajú.

4.2. Matka návrh na zvýšenie výživného podala tiež v r. 2022. Konanie bolo uznesením tunajšieho súdu zo dňa 30.11.2022 č. k. 11P/147/2022-31 z dôvodu späťvzatia návrhu zastavené.

5. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

6. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

7. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

8. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

9. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového

prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Z výkladu ustanovenia § 78 Zákona o rodine vyplýva, že musí ísť o podstatnú zmenu pomerov na strane rodičov alebo detí, ktorá sa výrazne prejaví v pomeroch účastníkov. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne – okolnosťami na strane povinného resp. oprávneného, alebo objektívne – vývojom životných nákladov. Až v prípade, že má súd preukázanú zmenu pomerov, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

15. Súd poukazuje na to, že povinnosťou oboch rodičov, je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich riadneho náležitého telesného a duševného vývoja, za ktorým účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

16. Účelom výživného je uhrádzanie nielen priebežne sa vyskytujúcich bežných potrieb maloletého dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných k jeho všestrannému vývoju. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom musí mať súd na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoju záujmov a záľub, prípadne prípravu na povolanie.

17. Základnými pravidlami pri určovaní výšky výživného sú jednak odôvodnené potreby oprávneného, ako i schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Oprávnené potreby nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie – potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, či kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ktoré dosahuje v čase súdneho konania, ale aj na potencionálne príjmy, teda nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a pod. Skúma tiež majetkové pomery, ktoré posudzuje komplexne, okruh osôb, ktorým je povinný poskytovať výživné, zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred stratou zamestnania, ak sa preukáže, že sa povinný vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku.

18. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že od ostatnej úpravy výživného došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov na strane oboch rodičov. Matke detí pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, z ktorého dôvodu nie je schopná z objektívnych príčin – rodičovská

dovolenka sa zapojiť do pracovného procesu a zvýšiť si svoj príjem. Otec je síce v súčasnosti nezamestnaný, avšak pri rozhodovaní o návrhu matky na zvýšenie výživného súd vychádzal z jeho potencionálneho príjmu, teda z toho, ktorý mohol naďalej dosahovať s poukazom na svoj vek, zdravotný stav, vedomosti, zručnosti a pracovné skúsenosti. Otec sám uviedol, že vo vyučenom odbore (stolár) nikdy nepracoval, avšak pracoval opakovane ako predavač, ktorá skutočnosť vyplýva i z pripojeného spisu. Pri zvýšení výživného súd vychádzal z príjmu, ktorý otec z totožnej profesia dosahoval, t. j. 728,22 eur, keď otec nepreukázal skončenie posledného pracovného pomeru z objektívnych dôvodov. Taktiež nijakým spôsobom nepreukázal, že si reálne hľadá zamestnanie i napriek svojim tvrdeniam, resp. , že by mu v zaradení do pracovného procesu bránila objektívna prekážka, napr. nepriaznivý zdravotný stav. Je evidentné, že otec reálne nemá záujem uzatvoriť pracovný pomer s úmyslom vyhnúť sa jednak zvýšeniu výživného ako i nariadeným exekučným zrážkam. Tiež je zrejmé, že otec má zdroj príjmov, nakoľko z financií, ktoré mu zasiela jeho matka, by po úhrade výživného nebol schopný zabezpečiť si ani svoje základné odôvodnené potreby ako strava, ošatenie, hygiena a pod. Tiež nepreukázal svoje tvrdenie, že v súčasnosti prenajímateľovi neuhrádza žiadne nájomné. Nadôvažok lustráciou súd zistil, že matka otca poberá invalidný dôchodok vo výške 203,- eur mesačne, teda je otázne z akých zdrojov otca pravidelne mesačne podporuje. I skutočnosť, že otec na výživu svojich mal. detí používa financie svojej matky svedčí o jeho nezodpovednom prístupe k plneniu si vyživovacej povinnosti a nezáujmu zvýšiť si svoju a teda i životnú úroveň svojich detí. Skutočnosť, že otec má zdroj príjmu svedčí i to, že nie je odkázaný na pomoc štátu formou dávok v hmotnej núdzi. Zmena pomerov bola zistená aj na strane mal. C. s nástupom dochádzky do predškolského zariadenia, keď v tejto súvislosti došlo jednoznačne k zvýšeniu nákladov na ošatenie, stravovanie, pričom pribudli náklady aj poplatkami do triedneho fondu ako i rodičovskému združeniu. U mal. B. kvalifikovaná zmena pomerov zistená oproti roku 2022 síce nebola, avšak ako to súd vyššie uvádza, pri zvýšení výživného vychádzal z príjmu otca, ktorý by mohol dosahovať, teda u tohto dieťaťa dôvodom pre zvýšenie výživného bola zmena pomerov na strane otca. Je potrebné poukázať i na to, že otec sa s mal. deťmi nestretáva, na ich výchove sa nepodieľa. Napriek tomu, že matka bola ústretová opakovane k nepriaznivej finančnej situácii otca, keď bola ochotná uzatvoriť dohodu o znížení výživného a taktiež vziať návrh späť na zvýšenie výživného, zo strany otca žiadna snaha o zapojenie sa do pracovného pomeru, resp. dosiahnutia príjmu aspoň na základe dohôd o vykonaní práce, preukázaná nebola. Otec má taktiež vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom a je preto jeho povinnosťou zabezpečiť si príjem za účelom zabezpečenia riadnej výživy svojich maloletých detí, na starostlivosti o ktoré sa absolútne nepodieľa. Matka v súčasnosti vyživovaciu povinnosť otca sčasti vyvažuje výkonom osobnej starostlivosti o maloleté deti, ktoré sú zatiaľ v útlom veku. Zvýšené výživné zo strany otca, spolu s výživným zo strany matky (aspoň v minimálnom rozsahu) a rodinnými prídavkami, ktoré matka na maloleté deti poberá, budú pokryté súčasné odôvodnené potreby maloletých detí.

19. V súlade s § 77 ods. 1 Zákona o rodine súd zvýšil výživné zo strany otca odo dňa začatia konania, t. j. 09.02.2023, pričom od tohto dátumu do dňa rozhodnutia súdu vznikla otcovi na výživnom zaostalosť vo výške 166,91 eur pre mal. B. (mal zaplatiť: alikvotnú časť za mesiac február 95,- eur / 28 dní = 3,93 eur x 19 dní + 6 mesiacov x 95,- eur, teda spolu 634,41 eur; zaplatil: alikvotnú časť za mesiac február 70,- eur / 28 dní = 2,50 eur x 19 dní + 6 mesiacov x 70,- eur, teda spolu 467,50 eur) a vo výške 167,11 eur pre mal. C. (mal zaplatiť: alikvotnú časť za február 75,- eur / 28 dní = 2,69 eur x 19 dní + 6 mesiacov x 75,- eur, t. j. spolu 501,11 eur; zaplatil: alikvotnú časť za február 50,- eur / 28 dní = 1,79 eur x 19 dní

+ 6 mesiacov x 50,- eur, t. j. spolu 334,01 eur). S poukazom na výšku zročného výživného, súd umožnil otcovi ho uhradiť do 90 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

20. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).